

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2012

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	3
1.1 Johdon katsaus	3
1.2 Toiminnan vaikuttavuus	5
1.2.1 Alueen elinvoimaisuus.....	5
1.2.2 Elinkeinoelämän menestystekijät.....	6
1.2.3 Väestön hyvinvointi	6
1.2.4 ELY-keskusten erikoistuminen.....	7
1.2.5 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta	7
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	7
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	7
1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	9
1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	10
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	11
1.4.1 Suoritteiden määrät	11
1.4.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu.....	13
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	13
1.5.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstö	14
1.5.2 TE-toimistojen henkilöstö.....	17
1.5.3 ELY-keskusten ja TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma	19
1.6 Tilinpäätösanalyysi	20
1.6.1 Talousarvion toteutuminen	20
1.6.2 Tuotto- ja kululaskelma	21
1.6.3 Tase.....	22
1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	22

1.8. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	23
2. Talousarvion toteutumalaskelma.....	24
3. Tuotto- ja kululaskelma.....	24
4. Tase.....	24
5. Liitetiedot	24
6. Allekirjoitus.....	24

Lukujen sisältö

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuosi 2012 oli ELY-keskusten kolmas toimintavuosi. Pääministerin Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmasta johdettu ELY-keskusten yhteinen strategia-asiakirja oli ohjeena, kun ELY-keskukset laativat vuosia 2012-2015 koskevat strategiset tulossopimusesityksensä. Strategisten tulossopimusten lisäksi ELY-keskusten toimintaa ohjasivat toiminnalliset tulossopimukset 1) työ- ja elinkeinoministeriön, 2) maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston, Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston, 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston, 4) opetus- ja kulttuuriministeriön, 5) Liikenneviraston sekä 6) ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön vesivarojen käytön ja hoidon toimialojen tehtävissä.

Kansainvälisen talouden epävarmuus ja erityisesti euroalueen talouksien ongelmat heijastuivat Suomen talouteen. Vuoden 2012 talouskasvun arvioidaan jääneen 1 %:iin ja kasvu oli täysin kotimaisen kysynnän varassa. Epävarmuus näkyi erityisesti yksityisissä investoinneissa. Venäjän talouskehitys on viime vuodet ollut euromaita vakaampaa, mikä näkyi mm. lähes 20 prosentilla lisääntyneenä matkailijamääränä Suomeen. Vuoden lopulla saatiin merkkejä talouskriisin väistymisestä, vaikka seuraavan vuoden talouskasvun ennakoitiin jäävän vuoden 2012 tasolle.

Suhdannelanteeseen nähden työmarkkinoiden tilanne säilyi kohtuullisen hyvänä. Vaatimaton tuotannon taso ei kuitenkaan riittänyt ylläpitämään työllisyyden kasvua ja työttömyys kääntyi nousuun. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun 2012 lopussa 282 200 työtöntä työnhakijaa (10,7 %), mikä on 26 700 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli suurin Lapissa ja Pohjois-Karjalassa ja pienin Pohjanmaalla ja Uudellamaalla. Alle 25-vuotiaita nuoria oli joulukuussa 2012 työttömänä 34 836.

Vuosi 2012 oli Itä- ja Pohjois-Lappia lukuun ottamatta selvästi tavanomaista sateisempi ja vuoden sademäärä oli yleisesti 10–35 % keskimääräistä suurempi. Vuoden mittaan koettiin lukuisia tulvia: kevättulvia Lapissa toukokuussa, kesätulvia Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa elokuussa, syystulvia Pohjanmaalla ja Satakunnassa lokakuussa. Lokakuinen tulva saartoi laajoja alueita ja aiheutti useiden miljoonien vahingot. Vuoden keskilämpötila oli lähellä tavanomaista.

ELY-keskusten toiminnan vaikuttavuus kohdistui: 1) alueiden vetovoimaisuuteen, 2) elinkeinon elämän menetystekijöihin sekä 3) väestön hyvinvointiin.

Alueiden vetovoimaisuus

ELY-keskukset kohdensivat kehittämispanoksia alueen menestystä edistäviin toimintoihin ja kohteisiin. Keskeisinä välineinä kehittämispanosten suuntaamisessa ovat toimineet maakuntasuunnitelmat ja –ohjelmat sekä toisaalta ELY-keskusten strategiset tulossopimukset. EU-rakennerahastojen varat muodostivat tärkeän kehittämisresurssin. Niiden sitomistilanne oli vuoden lopussa kohtuullinen ja vaikuttavuustavoitteet saavutettiin pääosin.

ELY-keskukset vaikuttivat kaavaohjauksella yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, liikennemäärien vähentämiseen ja liikenteen ympäristöhaittojen ehkäisyyn. Ohjauksessa korostettiin

turvallisen ja terveellisen elinympäristön sekä kulttuuriympäristön merkitystä ja mahdollisuuksia alueiden vetovoiman kehittämisessä. Alue- ja yhdyskuntarakenteen ja kaupunkiseutukokonaisuuksien suunnittelua edistettiin seudullisilla aluerakennemalli- ja liikennejärjestelmähankkeilla. Maakunnissa oli vuoden lopulla vireillä 17 maakuntakaavan tai vaihemaakuntakaavan laatiminen ja ympäristöministeriössä oli vahvistettava 8 maakuntakaavaa.

Perusväylänpidossa asetettiin etusijalle teiden, ratojen ja vesiväylien jokapäiväinen liikennöitävyys, liikenneverkon kunnosta huolehtiminen sekä turvallisuus ja ympäristö. Väylien kuntoa turvaavat toimet kohdennettiin siten, että huonokuntoisten maantiesiltojen määrä väheni, mutta huonokuntoisten päällystettyjen teiden määrä lisääntyi. –Kuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmien toteutusta edistettiin tukemalla niiden mukaisia vesihuoltoinvestointeja.

Elinkeinoelämän menestystekijät

ELY-keskukset tukivat yritysten uudistumiskykyä sekä osallistuivat kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustavien innovaatioympäristöjen kehittämiseen. Keskukset toimeenpanivat alueellaan työ- ja elinkeinoministeriön yritysasiakkuusstrategiaa ja koordinoivat alueellista yhteistyötä. ELY-keskusten ja TE-toimistojen seudulliset yrityspalvelupisteet muodostivat yhtenäisen yrityspalveluiden verkon seutu- ja paikallistasolla. Elinkeinojen ympäristönsuojelua parannettiin ympäristönsuojelulain, vesilain, jätelain, kemikaalilain ja nitraattiasetuksen toimeenpanon valvonnalla sekä tukemalla aluehallintovirastoja lupa-asioiden käsittelyssä.

ELY-keskukset kehittivät maaseutua ja maataloutta monin tavoin. Tärkeimmät kehittämissuunnitelmat sisältyivät Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan. Ohjelman varojen sitomis- ja maksatusasteet olivat vuoden vaihteessa kohtuullisia. Maatalouden ympäristö- ja muihin tukiin ja eläinvalvontoihin liittyvät valvontatehtävät pystyttiin suorittamaan määräajassa.

Väestön hyvinvointi

ELY-keskukset ja TE-toimistot toteuttivat hallituksen linjaamia työllisyyspoliittisia linjauksia. Vuoden 2012 joulukuun lopussa työ- ja elinkeinohallinnon koulutus- ja tukityöllistämistoimenpiteiden piirissä oli 101 900 henkilöä, mikä oli 3,9 % työvoimasta. Toiminnassa korostui erityisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja nuorisotakuun valmistelu. Vuoden 2012 aikana valmisteltiin mittava TE-palveluiden uudistus. Uudistuksessa muodostettiin 15 hallinnollista TE-toimistoa, joiden toiminta on järjestetty kolmeen asiakassegmenttiin pohjautuvan palvelulinjan mukaisesti.

ELY-keskukset kohdensivat valtionapua väestön työssä jaksamisen, osallisuuden ja hyvän elämän sekä sosiaalisen ja tiedollisen syrjäytymisen ehkäisemisen alueellisiin ja paikallisiin hankkeisiin. Nämä hankkeet liitettiin osaksi alueiden kehittämisen kokonaisuutta.

Nykyisten vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelman toteutusta jatkettiin. Toisen vesienhoidon suunnittelukierroksen valmistelu aloitettiin. Merienhoitosuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelman valmisteltiin tavoitteena Itämeren hyvä tila vuoteen 2020. Erityisesti uhanalaisten vaelluskalakantojen kulkumahdollisuuksia parantamiseen valmisteltiin kalatiestrategia. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma (METSO) toteutettiin yhteistyössä maakunnallisten sidosryhmien kanssa.

ELY-keskusten toiminta

Yhteistyö ELY-keskusten keskeisten sidosryhmien kanssa kehittyi myönteisesti. Maankäytön ohjauksen ja liikenteen synergia ELY-keskuksissa on lisännyt toiminnan vaikuttavuutta. Yrityk-

siä ja elinkeinoja koskevien asiakkuuksien kehittyminen loi mahdollisuuden parantaa toiminnan vaikuttavuutta. ELY-keskuksen muodostama kokonaisuus paransi maatalouden ympäristönsuojelun erityistukien kohdentumista ja vaikuttavuutta. Synergia ELY-keskusten ja TE-toimistojen kesken toi työvoimapalveluihin tehokkuutta.

Tuottavuuden ja taloudellisuuden arvioimiseksi määritettiin ELY-keskusten suoritteet ja palvelut. Niiden osalta voidaan esittää tunnuslukuja vuodelta 2011. Tulossopimuksiin sisältyvät käsitteilyaikatavoitteet pystyttiin saavuttamaan kokonaisuutena ottaen hyvin. Toimintaa kehitettiin vuoden 2011 CAF-itsearviointien pohjalta laadittujen yhteisten linjausten mukaisesti. Kehittämissä organisoitiin ohjauksen (OHJUS), toiminnan (TOKKA) ja henkilöstö- ja hallintoasioiden (HAUIS) kehittämisen valmisteluryhmille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyitä yhtenäistettiin.

Selvityshenkilöt Rauno Saari ja Riitta Rainio laativat selvitykset toiminnan sopeuttamisesta laskevaan määräraha-kehitykseen ja ELY-keskusten ohjauksen tehostamisesta. ELY-keskukset käyttivät toimintamenoja v. 2012 yhteensä 210,1 M€ (v. 2011 207,2 M€). TE-toimistot käyttivät toimintamenoja 156,4 M€ (v. 2011 157,6 M€) Toimintamenoilla palkatun henkilöstön määrä laski ELY-keskuksissa 74 htv (2,2 %) ja TE-toimistoissa 26 htv (0,8 %).

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

1.2.1 Alueen elinvoimaisuus

Kainuun työllisyys on heikentynyt nopeasti, eikä työllisyysasteen tavoitetta (64 %) saavutettu (toteutuma 61,3 %). Kesällä 2012 työttömyys kääntyi selkeään kasvuun ja koko vuoden työttömyysaste (11,6 %) jäi selvästi tavoitteesta (8 %). Vaikka kokonaistyöttömyys jäi tavoitteesta, nuorten työttömyysasteen (20,7 %) osalta tavoite (21,3 %) saavutettiin hyvin. Myös ulkomaa-laisten työttömyysasteessa, vaikka tavoitteesta (28,0 %) jäätiin, saavutettiin kokonaistyöttömyys huomioon ottaen kuitenkin hyvä tulos (30,6 %). Työttömyyden kasvua hillitsi väestörakenteen muutos; työikäisen väestön väheneminen ja suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle. Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuustavoite (enintään 30 %) saavutettiin erinomaisen hyvin (ennakkotieto n. 26 %).

Ympäristöasioissa toimintaympäristössä tapahtui vuoden 2012 aikana sekä myönteistä että kielteistä kehitystä. Talvivaaran kaivos aloitti mittavat ympäristönsuojeluinvestoinnit ja kaivoksen alapuolisten vesistöjen tila parantui, kunnes marraskuussa tapahtui kipsisakka-altaan vuoto. Itse häiriötilanteen hoito onnistui ELY-keskuksen näkökulmasta hyvin, mihin vaikutti oleellisesti viranomaisten välinen yhteistyö sekä ympäristöministeriöstä saatu lisärahoitus. Toiminnanharjoittajan rakentama turva-allaspato valmistui kuitenkin noin vuorokauden liian myöhään ja kipsisakka-altaan vuotovesiä pääsi luontoon noin 220 000 m³. Vaikutukset rajoittuvat tois- taiseksi kaivoksen välittömiin lähivesistöihin, joihin terveydensuojeluviranomainen ja ELY-keskus ovat antaneet käyttörajoitussuosituksia.

Kainuun maakuntasuunnitelman ja -kaavan laadinnan aloittaminen siirtyi vuodelle 2013. Kainuussa on käynnistymässä vaihemaakuntakaavoja. Maakuntakaavatasoiseen suunnitteluun on muodostunut paineita esimerkiksi tuulivoiman ja kaupan suuryksiköiden osalta, joiden tutkimista maakuntakaavoituksella edellyttävät mm. valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Ympäristötietoisuutta edistettiin kehittämishankkeilla. Käynnissä on Kainuun ympäristöohjelma, jonka valmistelun vahvuutena on laaja sidosryhmien osallistamismenettely.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin onnistuneella METSO-ohjelmalla sekä maakunnallisilla kulttuuriympäristöohjelma- ja perinnemaisemahankkeilla. Jätehuollon kehittämistä häirinyt jätehuollon kuntayhtymän ja jäteyritysten välinen kiista on ratkaistu ja jätehuoltoteollisuuden uudet investoinnit mahdollistavat jätteen hyötykäyttöasteen nostamisen kansallisesti tarkasteltuna hyvälle tasolle.

1.2.2 Elinkeinoelämän menestystekijät

Työvoiman kysyntä pysyi lähes koko vuoden hyvänä. Uutta työvoimaa tarvittiin erityisesti eläkepoistumaa korvaamaan. Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus työvoimaa hankkineista toimipaikoista väheni. Osaavan työvoiman saatavuus oli aiempaa parempi johtuen osaksi työttömyyden kasvusta, mutta erityisesti myös ELY-keskuksen koulutushankintojen osuvuudesta yritysten tarpeeseen. Työvoimakoulutuksella vastattiin hyvin työvoiman kysyntään ja sen vaikuttavuus työllistymiseen oli hyvä.

ELY-keskuksen rahoitustoimenpitein perustettavien uusien yritysten määrällistä tavoitetta ei saavutettu. Uusista yrityksistä 41 % perustettiin Yritys-Suomi Kainuun neuvonnan kautta. Aloitettavien yritysten neuvonta Yritys-Suomi Kainuussa oli aiempaa vilkkaampaa aina loppusyksyllä saakka, minkä jälkeen palvelun käyttö hiljeni selvästi. Yritys-Suomi Kainuu antoi starttirahalautuntoja enemmän ja yrityksiä perustettiin hieman enemmän neuvonnan kautta kuin edellisenä vuonna. ELY-keskuksen rahoituspäätöksiä tehtiin aloittaville yrityksille hieman vähemmän kuin aiempina vuosina. Aloitettavien yritysten osuus Kainuun yrityskannasta (1,7 %) on pienentynyt ja on pienempi kuin maassa keskimäärin (2,1 %). Samanaikaisesti lopettavien osuus on kasvanut. Vaikka ELY-keskuksen ja TE-toimiston palveluja käyttää aikaisempaa useampi aloittava yritys, on uusien perustettavien yritysten tavoitetaso säilyttäminen haasteellista jatkossakin.

Kainuussa on onnistuttu viime vuosien rakennemuutoksessa löytämään uusia menestysaloja ja korvaavia työpaikkoja. Kainuun elinkeinorakenne onkin uudistunut. Uusia toimialoja ovat esim. palvelu- ja yhteyskeskustoiminta sekä konesalipalvelut. UPM:n Kajaanin entisiin tehdas-tiloihin neljä vuotta sitten perustettu Renforsin rannan yritysalue on saavuttanut tavoitteensa: alueella työskentelee enemmän työntekijöitä kuin tehtaan sulkemishetkellä, jolloin henkilöstömäärä oli 535. Yritysalueella toimii 30 yritystä. On odotettavissa, että muutaman vuoden kuluessa alue on entistä vilkkaampi. Henkilöstömäärän uskotaan nousevan 2-3 vuoden kuluessa 800-900 työntekijään.

1.2.3 Väestön hyvinvointi

Kainuussa jatkettiin Kainuun ympäristöohjelma 2020 valmistelutyötä laajassa yhteistyöprosessissa, johon kaikki keskeiset viranomaiset, tutkimuslaitokset, sidosryhmät ja elinkeinoelämä osallistuivat aktiivisesti. Maakunnan julkikuvaan vaikuttanut Talvivaaran kipsisakka-altaan vuoto kuormitti ELY-keskuksen Y-vastuualueen toimintaa loppuvuonna erityisen paljon.

Kyläteemahankkeen toiminta jatkui vakiintuneella toimintatavalla kylien ja paikallisyhteisöjen toiminnan kehittämiseksi. Joukkoliikenteen palvelujen ostot ovat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vastuulla. Kyläteemahankkeella edistettiin saavutettavuutta ja liikennejärjestelmäsuunnittelun painostusten toteuttamista.

Alkutuotannon rakennekehitys on jatkunut ennustetulla tavalla. Kehitystä tuettiin maaseutuelinkeinoteemaohjelman mukaisella hanketoiminnalla. Kainuun elintarvikestrategian toteutus ei edennyt odotetulla tavalla keskeisten toteutushankkeiden toimeenpanossa ilmenneiden ongelmien takia. Hankkeissa saatiin kuitenkin toteutettua tarpeelliset toteutustoimien tarkistukset

ja loppukauden toiminnalla saataneen strategian tarkistus ja toteutustoimenpiteiden priorisointi valmiiksi tulevan ohjelmakauden alkupuoliskolle.

ELY-keskuksen toteuttamien Eviran ja Tukesin valvontasuunnitelman mukaiset toimet toteutuivat pääosin. Käytettävissä olevien henkilöresurssien niukkuus ja tehtävien priorisointi vaikuttivat tavoitteiden toteutumiseen.

Kaikille kainuulaisille peruskoulun päättäneille pystyttiin tarjoamaan kevään yhteishaussa opiskelupaikka toisella asteella. Nuorten työllistäminen oli esillä kaikissa työnantajayhteisöissä. Nuorten työllistämistukeen liittyvän Sanssi-kortin kysyntä oli vähäistä. Sen sijaan TE-toimistot järjestivät nuorille ohjaavaa ja valmentavaa työvoimakoulutusta, jonka tavoitteena oli selkeyttää nuorten urasuunnitelmia tai löytää koulutus- ja työpaikkoja. Lisäksi nuorille järjestettiin työnhakuvalmennusta ja tehtiin tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

Laadittiin Kainuun maahanmuuttotyön linjaukset 2012-2015. Keväällä Kainuun kunnat päättivät laatia kotouttamislain mukaisen kuntien yhteisen kotouttamisohjelman. Kainuun ELY-keskuksen tavoite 75 pakolaisten kuntasijoituspaikasta toteutui. Kajaanin kaupungin kanssa sovittiin 39 kiintiöpakolaisen sijoittamisesta ja tehtiin 46 kuntapaikkailmoitusta eli tuloksena oli yhteensä 85 kuntasijoituspaikkaa. Ulkomaalaisten työttömyysasteessa (30,6 %) ei tavoitetta (28 %) saavutettu.

1.2.4 ELY-keskusten erikoistuminen

1.2.5 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta

1.2.5.1 AHTI-yksikkö

1.2.5.2 ELY-keskusten tietohallintoyksikkö

1.2.5.3 ELY-keskusten talous- ja henkilöstöhallintoyksikkö

1.2.5.4 ELY-keskusten yhteiset viestintäpalvelut –yksikkö

1.2.5.5 TE-asiakaspalvelukeskus

1.2.5.6 L-asiakaspalvelukeskus

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Tässä esitetään Kainuun ELY-keskuksen taloudellisuus- ja tuottavuustiedot avainsuoritteittain. Tiedot esitetään vuodelta 2011, koska vuoden 2012 suoritustietoja ei ole vielä saatavilla.

Kainuun ELY-keskuksessa työaikaa käytettiin eniten ulkoilu- ja virkistystehtäviin eli ympäristönhoidustehtäviin 56,8 henkilötyövuotta, jonka tekivät pääsääntöisesti määräaikaisesti työllisyysmäärärahoihin palkatut. Tehtäville ei ole määritelty suoritteita. Niissä tehtävissä, joissa on määritelty suoritteet, käytettiin eniten aikaa yritystukitehtäviin 7,6 htv, toiseksi eniten työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan 6,4 htv ja kolmanneksi eniten peltoalavalvontaan 4,9 htv.

Yritystukitehtävien hoitaminen oli suoritekohtaisesti yli 1 200 euroa kalliimpaa kuin valtakunnassa keskimäärin. Suoritteiden määrä on noin 6 % valtakunnan suoritteista ja yksi henkilötyövuosi tekee 20 suoritetta vähemmän kuin valtakunnassa keskimäärin. ELY-keskuksessa on linjattu, että yrityshankkeissa pyritään rahoittamaan merkittäviä ja isompia kokonaisuuksia eli hankkeita ei pilkota useiksi pienemmiksi hankkeiksi. Hankemäärä on siten suhteellisesti pienempi. Yrityskäyntiin käytetty työaika on pitkien etäisyyksien vuoksi pitempi kuin monissa muissa maakunnissa. Hankkeista pyritään myös neuvottelemaan etukäteen, jolloin osa rahoituskelvottomista hankkeista ei etene hakemukseksi, josta johtuen käsittelymäärä on pienempi.

Työvoimakoulutuksessa hankittujen opiskelijapäivien suoritteen hinnassa ei ollut eroa, mutta yhdellä henkilötyövuodella toteutettiin lähes 35 000 koulutuspäivää vähemmän kuin maassa keskimäärin. Työvoimakoulutukseen käytetystä työajasta suurin osa kirjautuu ELY-keskuksen itse toteuttamista hankkeista. Hankkeissa tehdään koulutukseen liittyvää yleisempää ennakointia, yhteishankintakoulutuksen suunnittelua ja koordinoitua sekä yleistä koulutukseen liittyvää yhteistyötä. Hanketoiminta tuottaa vähemmän koulutuspäiviä kuin varsinainen koulutuksen hankinta, jota tehtiin ELY-keskuksen työllisyys- ja yrittäjyysyksikössä. Hanketoiminta on määräaikaista. Lisäksi ELY-keskuksen alueella työvoimakoulutuksen ryhmäkokoja rajoittaa eri ammattiryhmiin tarvittava koulutettavien määrä (vähän yrityksiä) sekä koulutettavissa olevat hakijat.

Peltoalavalvonnan suoritekohtainen hinta oli noin 1 100 euroa kalliimpi kuin valtakunnan keskiarvo, mutta suoritteiden määrässä ei ole ollut oleellista eroa. Koko tilavalvonnan keskiarvoa korkeampien kustannusten syitä ovat pitkät etäisyydet, valvonnan seuraamusten runsaus, GPS-mitattujen lohkojen suuri osuus, osin työaikaseurantajärjestelmän (TAIKA) kirjausvirhe (peltovalvojat ovat kirjanneet myös rt-tarkastusten ajan peltovalvontaan) ja työparityöskentely (mikä sinällään on mavin ohjeistuksen mukaista, mutta jota osa ELY-keskuksista ei enää noudata). Kainuussa on toimintatapana, että erityisesti silloin, kun valvontaa tekevät kesävalvojat, valvontaa tehdään parityöskentelynä.

Kainuussa vesihuollon tukemiseen käytetty suoritekohtainen kustannus oli lähes 108 000 euroa vähemmän kuin valtakunnassa keskimäärin eikä suoritteiden määrässä ollut oleellista eroa. Tämä selittyy osaltaan valtakunnallisesti tarkasteltuna isosta rahoitusvolyymista sekä käytetystä tukimuodosta. Patoturvallisuustehtävä on Kainuussa valtakunnallinen erikoistumistehtävä, johon käytettiin työaika 53,5 % koko valtakunnan tehtävään käytetystä työajasta. Patoturvallisuustehtävän suoritekohtainen kustannus oli hieman yli 9 000 euroa halvempi ja suoritteita 25 enemmän henkilötyövuodessa kuin valtakunnassa keskimäärin. Toiminta on organisoitu tehokkaasti ja Kainuussa asioita tulee lukumääräisesti paljon vireille. Tämä johtuu erityisesti kai-vosteollisuudessa rakennettavista uusista padoista ja olemassa olevien patojen muutostöistä.

Palkkaturvahakemuksia käsiteltiin edellisvuotta 85 enemmän ja 40 euroa halvemmalla suoritekohtaisella kustannuksella valtakunnan keskiarvoon nähden.

Eläinvalvonnassa saatiin 35 suoritetta enemmän ja hieman yli 100 euroa halvemmalla suoritekohtaisella kustannuksella keskiarvoon nähden. Eläinvalvontaohjeen mukaan eläinvalvonnat tulisi tehdä pääosin parityössä, mutta ne on kuitenkin Kainuun ELY-keskuksessa tehty pääosin yksin resurssisyistä johtuen. Muualla ne tehdään pääosin parityönä.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutukseen käytetyn työajan kustannukset olivat hehtaarikohtaisesti yli 400 euroa halvemmat kuin valtakunnassa keskimäärin. Tämä selittyy tehokkaalla toiminnalla ja hyvillä työsuorituksilla.

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kainuun ELY-keskuksessa julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot 69 742 euroa olivat hieman suuremmat kuin edellisenä vuonna. Työaikaa käytettiin 1,29 henkilötyövuotta, vuonna 2011 1,13 htv ja vuonna 2010 1,59 htv. E-vastuualueen tuotot 8 732 euroa tulivat kalataloushallinnon poikkeusluvista ja keväällä 2012 kalastuksentralvoijärjestelmän toimeenpanosta. Y-vastuualueen tuotoista, 61 010 euroa, 85 % saatiin ympäristövaikutusten arviointilakiin perustuvista lausunnoista 27 980 euroa ja myönteisistä poikkeamis-lupapäätöksistä 24 140 euroa.

Suoritteita syntyi 81, kun vuonna 2011 luku oli 333 ja vuonna 2010 luku oli 131. Työajan kirjaaminen tällä aihealueella on tehostunut edellisvuosiin verrattuna. Julkisoikeudelliset suoritteet syntyivät asiakaslähtöisesti, eikä niiden määrään virasto voi juurikaan vaikuttaa. Tulosta-voite saavutettiin tuotoissa.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (nro 24)				
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA				
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet				
	Vuosi 2012 toteutuma	Vuosi 2012 tavoite	Vuosi 2011 toteutuma	Vuosi 2010 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	69 742,00	50 000,00	66 283,00	51 320,00
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	69 742,00	50 000,00	66 283,00	51 320,00
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			0,00	0,00
Henkilöstökustannukset	63 977,78	60 000,00	56 665,00	72 893,00
Vuokrat			4 023,00	0,00
Palvelujen ostot			0,00	0,00
Muut erilliskustannukset	20 241,89	20 000,00	9 599,00	16 539,00
Erilliskustannukset yhteensä	84 219,67	80 000,00	70 287,00	89 432,00
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	61 590,46	30 000,00	43 118,00	47 330,00
Poistot	0,00		0,00	1 435,00
Korot	0,00		0,00	74,00
Muut yhteiskustannukset	20 187,09	10 000,00	11 157,00	11 274,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	81 777,55	40 000,00	54 275,00	60 113,00
Kokonaiskustannukset yhteensä	165 997,22	120 000,00	124 562,00	149 545,00
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-96 255,22	-70 000,00	-58 279,00	-98 225,00
(tuotot - kustannukset)				
Kustannusvastaavuus-%	42,0 %	41,7 %	53,2 %	34,3 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-96 255,22	-70 000,00	-58 279,00	-98 225,00
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Maksullisen toiminnan myyntituotot 4 561 euroa syntyivät pääasiallisesti kaivannaisteollisuuden asiantuntijapalveluiden myynnistä. Maksullisen toiminnan muut tuotot 29 539 euroa syntyivät pääasiallisesti Kainuun ELY-keskuksen ja Ylä-Kainuun TE-toimiston tilojen edel-

leen vuokrauksesta. Toimintaan kirjattiin 0,03 henkilötyövuotta samoin kuin vuosina 2011 ja 2010.

Tilojen vuokraustoimintaan käytettyä työaikaa ei kirjattu työajanseurantajärjestelmään (TALKA), joten siitä saatava henkilötyövuosimäärä ei ole oikea. Laskelman erilliskustannuksiin on lisätty henkilökustannuksia 662 euroa sekä vuokrattujen tilojen vuokra-, sähkö- ja siivouskuluja 19 821 euroa.

Tulostavoite ylitettiin tuotoissa, mutta kulut olivat hieman arvioitua suuremmat.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (nro 24)				
MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA				
Maksuperustelain mukaiset liiketaloudelliset suoritteet				
	Vuosi 2012 toteutuma	Vuosi 2012 tavoite	Vuosi 2011 toteutuma	Vuosi 2010 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 560,92		11 344,00	10 587,00
Maksullisen toiminnan muut tuotot	29 538,99	25 000,00	16 411,00	16 536,00
Tuotot yhteensä	34 099,91	25 000,00	27 755,00	27 123,00
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			546,00	
Henkilöstökustannukset	2 593,77	2 000,00	3 384,00	13 335,00
Vuokrat	19 820,61	19 000,00	13 418,00	
Palvelujen ostot			787,00	
Muut erilliskustannukset	713,17		105,00	3 381,00
Erilliskustannukset yhteensä	23 127,55	21 000,00	18 240,00	16 716,00
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 246,02	700,00	1 358,00	3 633,00
Poistot	0,00		0,00	160,00
Korot	0,00		0,00	8,00
Muut yhteiskustannukset	431,23	300,00	237,00	1 178,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 677,25	1 000,00	1 595,00	4 979,00
Kokonaiskustannukset yhteensä	24 804,80	22 000,00	19 835,00	21 695,00
KUSTANNUSVASTAAVUUS	9 295,11	3 000,00	7 920,00	5 428,00
(tuotot - kustannukset)				
Kustannusvastaavuus-%	137,5 %	113,6 %	139,9 %	125,0 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	9 295,11	3 000,00	7 920,00	5 428,00
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Kainuun ELY-keskuksen omarahoitusosuus (%) on huomattavasti alhaisempi kuin ELY-keskuksissa keskimäärin. Tämä johtuu siitä, että tasetilillä LKP 17497 maksatusyksikön tarkastamattomia kuluja on 851 288 euroa, jotka olisivat maksatustarkastuksen jälkeen tässä

laskelmassa tuloja. Maksatushakemukset tehdään kaksi kertaa vuodessa tammi-kesäkuulta varainhoitovuodenelokuun loppuun mennessä ja heinä-joulukuulta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. ELY-keskuksessa on pidetty menettelyä sopivana tehollisen työajan käytön kannalta. Vuonna 2012 oli käynnissä viisi ELY-keskuksen itse toteuttamaa projektia. Y-vastuualueella ei ollut kustannusvastaavuuslaskelmalla raportoitavia yhteisrahoitteisia hankkeita.

YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2012				
LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA	YHTEENSÄ			
	2012	Tavoite 2012	2011	2010
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	931 762,49	0,00	1 341 954,32	0,00
EU:lta saatu rahoitus	0,00		0,00	0,00
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	2 000,00		6 500,00	0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	7 994,41		79 666,00	0,00
Tuotot yhteensä	941 756,90		1 428 120,32	0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 209,08		18 759,17	0,00
Henkilöstökustannukset	714 292,59		697 466,00	0,00
Vuokrat	63 745,42		61 983,14	0,00
Palvelujen ostot	789 966,48		709 607,21	0,00
Muut erilliskustannukset	234 256,33		272 644,00	0,00
Erilliskustannukset yhteensä	1 815 469,90		1 760 459,52	0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset	0,00		0,00	0,00
Poistot	0,00		0,00	0,00
Korot	0,00		0,00	0,00
Muut yhteiskustannukset	149 590,23		156 087,88	0,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	149 590,23		156 087,88	0,00
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 965 060,13		1 916 547,40	0,00
Omarahoitusosuus (Tuotot - Kustannukset)	-1 023 303,23		-488 427,08	0,00
Omarahoitusosuus %	47,93 %		74,52 %	0,00 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät

Taulukossa esitetään työajanseurannan kustannuslaskentaan (TAIKA) perustuen tehtäväryhmittäin henkilötöyvuosi- ja kustannustietoja. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkkakustannusten lisäksi muut oman toiminnan kulut. Tukitehtäviin käytetty työaika ja kustannukset on vyörytetty substanssitehtäville. F-projektit eivät ole lakanneet, mutta laskeutapaa on muutettu. Alueidenkäytön henkilötöyvuodet ja kustannukset ovat laskeneet ympäristöhoitotöiden tietoisuuden vähentämisen vuoksi. Sekä ELY-keskuksen että TE-toimistojen alenevat luvut johtuvat tuloksellisuus- ja vaikuttavuusohjelman toteutuksesta.

ELY-keskus Tehtäväryhmä	HTV			Palkkakustannukset			Kokonaiskustannukset		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu	52,45	78,85	75,06	2 192 295	2 910 396	2 686 270	3 038 226	4 131 826	3 848 904
F-projektit	0	0	17,35	0	0	773 226	0	0	1 044 450
Hallinnolliset tehtävät	0,11	0,20	0	4 540	10 500	0	6 345	13 609	0
Kalatalouden tehtävät	4,73	5,60	4,62	248 770	269 907	225 458	305 029	345 093	326 335
Kasvintuotannon tarkastustehtävät	1,20	1,01	1,12	60 935	47 544	51 103	75 219	60 932	75 567
Maatalouden tukiasiat	3,52	3,72	4,14	179 737	177 040	191 933	222 640	225 917	281 209
Maatalouden valvonnat	6,59	6,55	6,84	318 047	300 840	307 618	396 323	387 946	456 604
Muut EU-tehtävät	8,54	10,52	8,46	453 712	512 682	443 991	579 400	625 741	527 493
Muut palvelut	3,11	3,45	2,19	129 707	132 408	86 639	228 039	246 701	123 795
Rahoituspalvelut	26,24	26,56	25,39	1 384 699	1 319 387	1 281 469	1 685 645	1 588 191	1 624 656
Selvitykset ja seuranta ja ympäristötietoisuus	8	9,28	9,12	368 897	386 794	370 909	538 346	594 070	591 970
Sivistystoimen palvelut	4,54	1,79	1,28	228 459	92 639	62 290	291 970	118 686	73 614
Tienpito ja liikenne	0	0,00	0,00	0	0	112	0	0	135
Tilauspalvelut	0,05	0,00	0,29	3 178	88	13 692	4 322	105	17 290
Työllisyys ja työvoimapaalvelut	9,52	9,56	7,21	500 668	465 228	359 991	628 499	564 562	422 873
Vesivarojen käyttö ja hoito	8,52	8,38	10,72	479 287	465 228	488 623	799 491	732 643	422 873
Yleiset ympäristötehtävät	1,38	1,36	1,36	81 982	74 969	81 979	112 630	99 257	100 135
Ympäristönsuojelu	13,61	12,52	13,41	826 115	672 693	697 461	1 307 842	915 030	854 749
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	7,84	8,23	2,54	394 080	391 938	141 630	516 998	507 274	168 799
YHTEENSÄ	159,95	187,57	191,11	7 855 109	8 230 282	8 264 395	10 736 965	11 157 583	10 961 453
TE-toimistot									
Tehtäväryhmä	2012	2011	2010	2012	2 011	2010	2012	2 011	2010
F-projektit	0	0,00	0,33	0	0	14 284	0	0	20 737
Hallinnolliset tehtävät	0,24	0,16	0,00	13 083	8 766	0	18 656	12 092	0
Maatalouden tukiasiat	0	0,00	0,00	0	153	0	0	245	0
Muu seurantakohde	0,03	0,04	0,00	1 374	1 611	0	2 280	2 403	0
Muut EU-tehtävät	0	0,03	0,00	0	1 624	0	0	1 987	0
Sivistystoimen palvelut	0	0,00	0,00	0	111	0	0	178	0
Tietohallinto	0	0,01	0,00	203	242	0	325	389	0
Tietohallintopalvelut	0	0,00	0,00	0	84	0	0	135	0
Työllisyys ja työvoimapaalvelut	87,7	92,19	99,14	3 836 599	3 927 571	3 929 075	5 247 431	5 347 822	5 688 606
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	0	0,02	0,00	42	983	0	58	1 399	0
YHTEENSÄ	87,97	92,47	99,47	3 851 301	3 941 145	3 943 359	5 268 750	5 366 651	5 709 342

1.4.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.4.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

ELY-keskuksen kattavaa asiakastytyväisyyskyselyä ei tehty vuoden 2012 aikana. Sidosryhmätutkimus tehtiin vuonna 2011 ja seuraava sidosryhmätutkimus toteutetaan vuoden 2013 aikana.

Kertomusvuonna saavutettiin tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa annetun asetuksen mukainen perustaso joka todennettiin ulkoisella auditoinnilla. Viraston tietoturvallisuudessa ei esiintynyt merkittäviä poikkeamia.

1.4.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

TE-toimistojen asiakaspalautetta selvitetään valtakunnallisella ASPA-tutkimuksella. Tulosta mittaava summamuuttuja on muodostettu palvelun eri osatekijöiden hyvien ja erittäin hyvien palvelukokemusten prosenttiosuuksien keskiarvosta.

Kainuun TE-toimistoissa sekä työnantaja- että työnhakija-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus kehittyi hyvin vuonna 2010, mutta laski hieman vuonna 2011. Vuonna 2012 työnantaja-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus kohosi peräti 71,8 %:iin. Tavoite saavutettiin ja valtakunnan tulos 63,2 % ylittyi reilusti. Sen sijaan työnhakija-asiakkaiden osalta tulos 62,9 %, vaikka tavoite saavutettiin, jäi alle valtakunnan tason 64,1 %.

	2010		2011		2012	
	tavoite	toteuma	tavoite	toteuma	tavoite	toteuma
TE -toimistojen työnantaja-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus vähintään, %	65	70,5	65	69,7	68	71,8
TE -toimistojen työnhakija-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus vähintään, %	60	66,8	60	65,8	62	62,9

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kainuun ELY-keskuksen toiminta vakiintui edelleen kolmannen toimintavuoden aikana. ELY-keskus toimi pääosin yksissä toimitiloissa ja samassa kiinteistössä, mikä keskuksen pienen koon lisäksi helpotti ja tiivisti yhteistyötä entisestään. Vuoden lopussa luovuttiin kokonaan yhdestä kerroksesta ja kalatalousryhmän tiloista. Tilojen käyttöä tehostettiin sijoittamalla osa-aikaisia henkilöitä samoihin työhuoneisiin. Osa ELY-keskuksen itse toteuttamista hankkeista sijoittui viereiseen rakennukseen ja osa muutaman sadan metrin päässä sijaitsevaan kiinteistöön, jolloin yhteistyö sujui hyvin.

ELY-keskus ja TE-toimistot toteuttivat valtion vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelmaa etupainotteisesti. Uutta henkilöstöä rekrytoitiin vain erittäin harvoin, toiminnan kannalta aivan välttämättömiin tehtäviin täyttölupamenettelyn ja toimintamenomäärärahojen niukkuuden vuoksi. Lähtökohta oli, ettei poistumaa korvattu uudella henkilöstöllä vaan tehtävät jaettiin viraston sisäisesti.

Pohjoisten ELY-keskusten (Kainuu, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa) yhteistyötä työhyvinvoinnin kehittämisessä jatkettiin yhteisellä Kaiku-hankkeella, jossa työhyvinvointia kehitettiin uusilla

yhteisillä toimintavoilla ja työprosesseilla. Ergonomiakartoituksen perusteella toteutettiin lisää ergonomiaa parantavia investointeja, jolloin lisättiin henkilöstön työhyvinvointia ja työtyytyväisyyttä.

Työterveyshuolto toteutti ELY-keskuksen työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti maaseutu ja energia -yksikön sekä alueiden käyttö ja luonnonvarat -yksikön henkilöstölle työpaikkaselvityksen. ELY-keskuksessa ja TE-toimistoissa käynnistettiin yhteinen työhyvinvointiverkosto, jonka jäsenet antoivat henkilöstöinfoissa pieniä tietoiskuja tyhy-asioista. Verkosto laati ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteisen työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman vuosiksi 2013-2015.

Alueen TE-toimistojen palvelu-uudistuksen ja siihen liittyvän palveluverkkouudistuksen valmistelua jatkettiin tiiviisti erityisesti koko loppuvuoden ajan.

1.5.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstö

1.5.1.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut

	2010	2011	2012
henkilöstön lukumäärä (31.12.)	173	161	143
sen muutosprosentti		-7	-11,18
(n/m)	80/93	83/78	74/69
henkilötyövuodet	186,50	184,76	155,88
keski-ikä	48,10	49,85	50,20
(n/m)		49,40/50,72	50,01/50,41
ikäjakauma			
15 – 19	0	0	0
20 – 24	4	1	1
25 – 29	8	4	6
30 – 34	8	6	4
35 – 39	13	7	5
40 – 44	20	18	15
45 – 49	34	36	27
50 – 54	27	29	34
55 – 59	41	38	30
60 – 64	17	22	21
65 -	1	0	0

koulutustasoindeksi	4,80	5,10	5,05
(n/m)	5,2/4,43	5,13/5,06	5,21/4,88
vakinaiset/määräaikaiset	98/88	93/68	88/64
(n/m) lukumäärä	80/93	45/48 38/30	42/46 38/26
prosenttiosuus	6,20/53,80	57,76 /42,24	61,54/44,76
kokoaikaiset/osa-aikaiset	139/34	142/19	126/17
(n/m) lukumäärä		75/67 8/11	66/60 8/9
prosenttiosuus	80,40/19,70	88,20/11,80	88,11/11,89
tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosi- työajasta (n/m), %	81,10	79,00	79,80
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	11 949 035	11810564	11329220
tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	77,80	74,75	77,10
välilliset työvoimakustannukset ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista (n/m)	57,80	63,11	58,10

ELY-keskuksen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 143. Henkilöstö väheni 18 henkilöä eli n. 11 % edellisestä vuodesta. Vähennyksessä näkyy myös vuoden 2013 aikana alas ajettavan ympäristönhoitotöiden henkilöstön vähennys. Naisia oli viisi enemmän kuin miehiä eli suhde pysyi samana edellisvuoteen verrattuna. Henkilötyövuosia kertyi peräti 28,88 htv vähemmän kuin edellisvuonna.

Henkilöstön keski-ikä kohosi yli 50 ikävuoteen, mikä johtuu siitä, ettei poistumaa voitu korvata juuri lainkaan toimintamenojen niukkuudesta johtuen uuden henkilöstön rekrytoinnilla. Miesten keski-ikä oli hieman korkeampi kuin naisten. Eniten henkilöstöä oli ikäryhmässä 50–54-vuotiaat ja toiseksi eniten ikäryhmässä 55–59 -vuotiaat. Yli 50-vuotiaita oli 59 %, kun heitä edellisenä vuonna oli 55 %.

Koulutustasoindeksi kuvaa keskiasteen ammatillisella koulutuksella mitattua osaamispotentiaalia. Koulutustasoindeksi laski hieman, mikä johtui ainakin osittain siitä, että eläkkeelle siirtyvien ja irtisanoutuvien tilalle ei ole voitu rekrytoida uutta henkilöstöä. Naisten koulutustasoindeksi oli korkeampi kuin miesten.

Vakinainen henkilöstö väheni viisi ja määräaikainen henkilöstö neljä henkilöä. Vakinaisessa henkilöstössä oli miehiä hieman enemmän kuin naisia, kun taas määräaikaisessa henkilöstössä naisia oli enemmän. Määräaikainen henkilöstö oli palkattu pääasiassa ELY-keskuksen itse toteutettaviin hankkeisiin rakennerahastojen ohjelmarahalla ja teknisellä tuella tai työllisyysmäärärahoihin ympäristönhoitotehtäviin. Valtaosa henkilöstöstä oli kokoaikaisessa palvelussuhteessa. Osa-aikainen henkilöstö väheni kaksi henkilöä edellisestä vuodesta.

Työvoimakustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Tavoitteena on mahdollisimman korkea tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta. Tehdyn työajan osuus nousi hieman edellisestä vuodesta. Sairaudesta johtuvat poissaolot vähentävät tehtyä työaika. Myös täysi vuosilomaoikeus vaikuttaa alentavasti tehtyyn työaikaan.

Kokonaistyövoimakustannukset olivat 11,3 miljoonaa euroa, eli 4 % edellistä vuotta pienemmät. Tehdyn työajan palkat olivat 2,35 % edellistä vuotta suuremmat.

1.5.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) työhyvinvointi

	2010	2011	2012
ELY-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyysindeksi (1–5)	3,39	3,40	3,57
lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)	104,05/-	112,72/91,33	87,41/14,69
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)	0,58	0,58	0,00
sairauspoissaolot, pv/htv	4,16	9,35	6,10
työterveyshuolto (euroa/htv)	336,20	411,50	457,70
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	152,90	109,17	113,60

Työtyytyväisyysindeksi oli 3,57 eli yli tavoitteen joka oli 3,4. Indeksini kohosi reilusti edellisestä vuodesta. Tulos on ELY-keskusten välisessä vertailussa maan paras. Henkilöstö oli tyytyväisin oikeudenmukaiseen kohteluun työtovereiden taholta, indeksiarvo 4,20 ja esimiehen taholta, indeksiarvo 4,11. Sen sijaan henkilöstö oli tyytymättömin palkkaukseen ja sen kaikkiin osa-alueisiin, indeksiarvo 2,80. Kainuun ELY-keskuksen vastausprosentti oli 76,92 %, mikä on ELY-keskuksista neljänneksi korkein. Sairauspoissaolojen määrä oli 6,1 pv/htv tavoitteen ollessa alle 7 pv/htv.

Työllisyysmäärärahoihin ympäristönhoitotehtäviin palkattujen määräaikaisten suuri osuus henkilöstöstä korotti lähtö- ja tulovaihtuvuuden prosenttiosuutta. Työkyvyttömyyseläkkeelle ei siirtynyt yhtään henkilöä. Sairauspoissaolot vähenivät reilusti edellisvuodesta.

Työterveyshuollon sekä työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen kustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Työterveyshuollon kustannukset henkilötyövuotta kohti ovat kasvaneet, vaikka henkilöstön sairastavuus on vähentynyt. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on sijoitettu tietoisesti ja tulokset näkyvätkin sairastavuuden vähenemisenä. Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen kustannukset syntyivät lähinnä henkilöstön virkistystoiminnasta, liikunnan tukemisesta ja työyhteisön kehittämisestä. Henkilöstölle on annettu liikunta- ja kulttuurisetelitä.

1.5.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.5.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut

	2010	2011	2012
henkilöstön lukumäärä	100	93	88
ja sen muutosprosentti		-7	-5,37
(n/m)	77/23	73/20	69/19
henkilötyövuodet	94,10	87,32	82,60
keski-ikä	49,00	49,57	50,24
(n/m)		49,42/50,01	49,67/52,32
ikäjakauma			
15 – 19	0	0	0
20 – 24	0	0	0
25 – 29	4	3	2
30 – 34	5	7	8
35 – 39	3	0	1
40 – 44	11	11	10
45 – 49	27	22	22
50 – 54	19	20	18
55 – 59	23	22	20
60 – 64	8	8	7
65 -	0	0	0
koulutustasoindeksi	5,10	5,08	5,28
(n/m)	5,0/5,5	4,98/5,43	5,20/5,58
vakinaiset/määräaikaiset	67/33	69/24	68/20
(n/m), lukumäärä		52/17 / 21/3	51/17/18/2
ja prosenttiosuus		74,19/25,81	77,27/22,73
kokoaikaiset/osa-aikaiset	94/6	88/5	81/7
(n/m), lukumäärä		68/20 / 5/0	62/19/7/0
ja prosenttiosuus		94,62/5,38	92,05/7,95

tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta (n/m), % (sis. ELY ja TE-tstot)	81,10	79,00	79,80
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi (sis. ELY ja TE-tstot)	11949035	11810564	11329220
tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta (sis. ELY ja TE-tstot)	77,80	74,75	77,10
välilliset työvoimakustannukset ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista (n/m) (sis. ELY ja TE-tstot)	57,80	63,11	58,10

TE-toimistojen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 88. Henkilöstö väheni 5 henkilöä eli 5,37 % edellisestä vuodesta. Naisten osuus henkilöstöstä oli 74,19 %. Henkilötyövuosien määrä väheni edellisestä vuodesta 4,72 henkilötyövuotta.

Henkilöstön keski-ikä kohosi, sillä uutta henkilöstöä ei rekrytoitu tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman vuoksi. Eniten henkilöstöä oli ikäryhmissä 45–49-vuotiaat ja 55–59-vuotiaat. Yli 50-vuotiaita oli 51,14 % eli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lähivuosina henkilöstöä jää eläkkeelle pääasiassa vain Kainuun TE-toimiston Kajaanin toimipaikasta.

Koulutustasoindeksi kuvaa keskiasteen ammatillisella koulutuksella mitattua osaamispotentiaalia. Koulutustasoindeksi nousi edellisvuodesta ja miehillä se oli korkeampi kuin naisilla.

Vakinainen henkilöstö väheni yhdellä ja määräaikainen henkilöstö neljällä. Sekä vakinaisessa että määräaikaisessa henkilöstössä naisia oli enemmän. Määräaikainen henkilöstö oli palkattu pääasiassa työllisyysmäärärahoihin. Valtaosa henkilöstöstä oli kokoaikaisessa palvelussuhteessa. Osa-aikainen henkilöstö kasvoi kahdella henkilöllä edellisestä vuodesta.

Työvoimakustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Tavoitteena on mahdollisimman korkea tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta. Tehdyn työajan osuus nousi hieman edellisestä vuodesta. Sairaudesta johtuvat poissaolot vähentävät tehtyä työaika. Myös täysi vuosilomaoikeus vaikuttaa alentavasti tehtyyn työaikaan.

Kokonaistyövoimakustannukset olivat 11,3 miljoonaa euroa, eli 4 % edellistä vuotta pienemmät. Tehdyn työajan palkat olivat 2,35 % edellistä vuotta suuremmat.

1.5.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

	2010	2011	2012
TE-toimistojen henkilöstön työtyytyväisyysindeksi (1–5)	3,30	3,39	3,42
lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)	17,00	24/14	12,50/6,82
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (%)	0,00	0,00	0,00

henkilöstöstä)			
sairauspoissaolot, pv/htv	12,05	14,45	7,74
työterveyshuolto (euroa/htv)	336,20	411,50	457,70
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	152,90	109,17	113,60

Työtyytyväisyysindeksi oli 3,42 eli kohosi edellisestä vuodesta. Henkilöstö oli tyytyväisin työn haastavuuteen, indeksiarvo 3,97 ja mahdollisuuteen yhteensovittaa työ- ja yksityiselämä, indeksiarvo 3,90. Sen sijaan henkilöstö oli tyytymättömin palkkaukseen ja sen kaikkiin osaluueisiin, indeksiarvo 2,88 ja työpaikan varmuuteen nyt ja tulevaisuudessa, indeksiarvo 2,94. Kainuun TE-toimistojen vastausprosentti oli 79,07 %, mikä on ELY-keskusalueiden TE-toimistoista korkein.

Henkilöstöä ei siirtynyt lainkaan työkyvyttömyyseläkkeelle toimintavuoden aikana. Sairauspoissaolot vähenivät huomattavasti edellisvuodesta eli peräti 6,71 pv/htv.

Työterveyshuollon sekä työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen kustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Työterveyshuollon kustannukset henkilötyövuotta kohti ovat kasvaneet, vaikka henkilöstön sairastavuus on lisääntynyt. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on sijoitettu tietoisesti ja tulokset näkyvätkin sairastavuuden vähenemisenä. Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen kustannukset syntyivät lähinnä henkilöstön liikunnan tukemisesta ja työyhteisön kehittämisestä. Kustannukset nousivat hieman edellisvuodesta.

1.5.3 ELY-keskusten ja TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma

ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) osaaminen ja aineeton pääoma

	2010	2011	2012
koulutus ja kehittäminen, euroa/htv (sis. ELY ja TE-tstot)	435,80	336,94	435,70
työpäivät/htv	1,50	1,60	1,23
henkilöstön arvo (euroa)	-	-	-

Henkilöstön koulutus- ja kehittämiskustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Kustannukset sisältävät välittömien kustannusten lisäksi työajan kustannukset. Koulutuksen määrä väheni ja kustannukset kasvoivat, kun on osallistuttu entistä kalliimpaan koulutukseen. Koulutukseen käytettyjen työpäivien määrä suhteessa henkilötyövuosiin on alhainen, mikä osaltaan johtuu siitä, ettei ELY-keskuksessa ole vielä ensimmäisten toimintavuosien aikana kartoitettu henkilöstön osaamista ja tehty strategiaan pohjautuvia osaamisen kehittämisen valintoja.

TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma

	2010	2011	2012
koulutus ja kehittäminen (euroa/htv ja työpäivät/htv)	435,80	336,94	435,70
	2,43	2,90	1,45
henkilöstön arvo (euroa)			

Henkilöstön koulutus- ja kehittämiskustannukset sisältävät ELY-keskuksen ja TE-toimistot, koska niitä ei voida raportoinnissa eritellä. Kustannukset sisältävät välittömien kustannusten lisäksi työajan kustannukset. Koulutuksen määrä väheni ja kustannukset kasvoivat.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Talousarvion toteutuminen

12329906: Aikaisempien vuosien yhteistoimintaan ympäristökunnostuksissa perittyjä rahoitusosuuksia palautettiin TEM:n muihin tuloihin n. 57 000 euroa.

304020: Määräraha on saatu käyttöön loppuvuonna 2012, minkä vuoksi sitä ei ole sidottu vuoden 2012 aikana. Määräraha käytetään vuoden 2013 aikana.

30406211, 30406221, 41130406211 ja 41130406221: Määrärahoista on sidottu noin puolet, mutta maksatukset tapahtuvat viiveellä. Loppuosa käytetään voimassaoloajan puitteissa.

305020: Kesän 2012 hydrologisista olosuhteista johtuen vesistössä tehtäviä rakenteiden kunnostustoimenpiteitä jouduttiin siirtämään tehtäväksi vuonna 2013

32506308: Määräraha on pääosin sidottu. Merkittävin hanke on Otanmäki-Kajaani-siirtoviemäri. Hanke ei ole edennyt aikataulussa urakoitsijan vaikeuksien vuoksi.

320102: ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli 6 125 000 euroa ja vuodelle 2013 siirtyi siirtomäärärahaa 352 000 euroa. Siirtomääräraha pieneni olennaisesti eli yli 500 000 euroa mm. toimintamenojen jakoperusteiden muutoksen vuoksi.

323001: TE-toimistojen toimintamenojen käyttö oli 3 535 000 euroa ja siirtomäärärahaa jäi vuoden lopussa 67 000 euroa. Siirtomääräraha pieneni myös.

32204524 ja 41132204524 Valmistelurahoituspäätöksiin on sidottu rahat, mutta raportointi ja maksatus tapahtuvat viiveellä, hankkeiden toteuttamisen jälkeen.

323051: Kyseessä on kaksivuotinen siirtomääräraha, jonka pääasiallinen käyttökohde (Kainuun hallintokokeilun aikana) oli Vaalan kunnan alueella tapahtuva työvoimakoulutuksen hankinta ja palkkatukityöllistäminen. ELY-keskus palautti TEM:lle 400 000 euroa. Loppu on budjetoitu käytettäväksi määrärahan toisena käyttövuonna loppuun.

3250604: Myönnettävän kuljetustuen tukitaso pieneni, mikä ei ollut määrärahatarvetta arvioitaessa tiedossa. Määräraha voidaan käyttää vuonna 2013.

32506305: Määräraha on 1 500 000 euroa alueelle myönnettyä erillisrahaa Sotkamo Silver Oyj:n kaivoshankkeeseen. Määrä raha on sidottu, mutta sitä ei ole vielä haettu maksuun. Määräraha sisältää 200.000 euroa Kainuun kehittämisrahaa, joka jäi sitomatta, kun sidottiin äkilliseen rakennemuutokseen (ÄRM) varattua määrärahaa, joka oli sidottava vuoden 2012 loppuun mennessä. Kainuun kehittämisrahan käyttöaika päättyy vuoden 2014 lopussa, johon mennessä määräraha tulee käytettyä.

3256306: Kainuun kehittämisrahan käyttöaika päättyy vuoden 2014 lopussa. TEM on vuoden 2013 määrärahaa jakaessaan ottanut huomioon Kainuun kehittämisrahan vuodelle 2013 siirtyvän osuuden. Määräraha tulee käytettyä käyttöajan puitteissa.

32506307: Määräraha on rahoituspäätöksillä sidottu, mutta maksatus tapahtuu pääosin hankkeiden valmistuttua vuonna 2013.

32506309: Maakuntavaltuuston päätöksellä siirrettiin loppuvuodesta lisää määrärahaa tililtä 32506308. Määräraha on pääosin sidottu.

3270302: Vuoden 2011 kiintiöstä valitut kiintiöpakolaiset saapuivat vasta joulukuussa 2012, vaikka heidän olisi pitänyt tulla jo vuonna 2011, laskennallisten korvaus maksetaan siitä alkaen kun ovat saapuneet.

3510631: Määräraha on varattu neuvotteluvaiheessa olevien METSO –kohteiden hankintakorvauksiin.

352064: Määräraha myönnetään avustuksina yksityishenkilöille ja heiltä maksatushakemukset tulevat lähes poikkeuksetta takapainotteisesti.

Valtuudet:

32.50.63 Sitomatta jääneessä valtuudessa on vajaa 8 000 000 euroa valtuutta, joka on tarkoitettu työvoimakoulutuksen hankintaan sekä työllisyyden hoitoon. Sidotun valtuuden maksaminen tapahtuu aina tulevien vuosien määrarahasta. Määrarahajaossa ei huomioida sidottua valtuutta vaan jako tapahtuu muilla perusteilla. Tämän vuoksi valtuuden sitominen ei varsinaisesti ole lisännyt käytettävissä olevaa määrärahaa. Sitä on sidottu vain tilanteissa, jossa käytettävissä oleva määräraha ei ole ollut riittävä. Äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen varattua valtuutta ei ole sidottu niiltä osin, kun siihen ei ole osoitettu maksurahaa.

32.50.64 Äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen osoitetussa Kainuun kehittämisrahan valtuudessa oli 7 500 000 euroa, joka oli tarkoitettu hankkeeseen, joka myöhemmin peruuntui. Tämän vuoksi valtuutta jouduttiin sitomaan muihin hankkeisiin, joihin olisi muussa tapauksessa käytetty EAKR-valtuutta. EAKR-valtuutta siirtyi siksi seuraavalle vuodelle. Tämän hetkisen käsityksen mukaan valtuus sidotaan sen käyttöaikana.

ESR-hankkeissa rahoituspäätökset voivat ulottua usealle vuodelle, mutta määräraha osoitetaan hankkeisiin useimmiten vain vuodeksi kerrallaan. Merkittävä osa siirtyvästä valtuudesta on varattu käynnissä oleviin hankkeisiin.

1.6.2 Tuotto- ja kululaskelma

Kainuun ELY-keskuksen toiminnan tuotot olivat 3 621 000 euroa, joista maksullisen toiminnan tuottoja pääasiassa julkisoikeudellisista suoritteista oli 70 000 euroa (laskelma kohdassa 1.3.2.). Vuokria ja käyttökorvauksia kirjanpidossa toteutui 30 000 eu-

roa. Muita toiminnan tuottoja kertyi 3 516 000 euroa. Ne koostuivat yhteistoiminnan kustannusten korvauksista ministeriöiltä, ELY-keskuksilta ja yhteistyökumppaneilta sekä vastuualueiden välisestä toiminnasta. Tuloja saatiin mm. rahoitusosuuksina pk-yritysten kehittämispalveluihin, Puu-Suomi-projektiin, keksintösäätiöasiamestoimintaan, maaseuturahaston tekniseen tukeen, ympäristön seurantaan ja pohjoisten ELY-keskusten yhteistyöhön rakentamisen ohjauksessa. Euroopan sosiaalirahaston ja aluekehitysrahaston teknisen tuen käytöstä Kainuun ELY-keskuksen sisäisiä tuottoja oli 2 201 000 euroa, josta ELY-keskuksen itse toteuttamien ESR-hankkeiden tuotot olivat 932 000 euroa. Tästä esitetään kustannusvastaavuuslaskelma kohdassa 1.3.3. Tuottojen kasvu 310 000 euroa tulee lähinnä ELY-keskuksen itse toteutettamien hankkeiden sisäisten saatavien muutoksesta.

Palkkoja ja niihin liittyviä sosiaalikuluja oli kustannuksissa yhteensä 11 149 000 euroa, jossa on vähennystä edellisestä vuodesta n. 500 000 euroa. Henkilöstömenojen vähentymiseen vaikutti pääasiassa ympäristökunnostuksien vähentyminen hallinnon yhteisten linjausten mukaisesti, jolloin hankkeisiin ei palkattu määräaikaista henkilöstöä edellisvuosien määrää. Aineita ja tarvikkeita kirjanpitoon toteutui yhteensä 470 000 euroa. Suurin vähennys 45 000 euroa edellisvuoteen on irtaimistorekisteriin vietävissä pienkalustohankinnoissa.

Vuokratkustannuksia oli yhteensä 986 000 euroa, joka on hieman suurempi kuin edellisvuonna. Palvelujen ostot olivat yhteensä 2 892 000 euroa, joka on noin 180 000 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Matkustuspalvelujen menot vähentyivät videoneuvotteluyhteyksien laajemman hyödyntämisen ja ympäristökunnostushankkeiden määrän vähentymisen vuoksi yli 160 000 euroa. Poistoja oli lähinnä patorakenteista 228 000 euroa. Poistojen suurempi määrä edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna johtuu virheen oikaisusta. Vuonna 2010 ympäristövastuualueen hallinnassa olevaa pato-omaisuutta oli otettu käyttöomaisuuteen poistojen alaiseksi omaisuudeksi, vaikka padot olivat jo kirjanpidollisesti kokonaan poistettua omaisuutta.

Siirtotalouden kulut olivat yhteensä 37 296 000 euroa, joka oli yli 3 000 000 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tämä johtui maksettujen avustusten määrän pienentymisestä. Tuottojen ja kulujen erotus tilikautena oli n. 56 800 000 euroa.

1.6.3. Tase

1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Kari Pääkkönen:

Olen COSO-ERM- mallin mukaista viitekehystä käyttämällä arvioinut, täyttääkö Kainuun ELY-keskuksen ja TE-toimistojen sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskien hallinta talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Olen todennut, että toiminnalla on voitu varmistaa hyvin asetuksen mukaisten tavoitteiden saavuttaminen. Tekemäni arviointi toi esille kehittämistarpeita, joiden vuoksi ELY-keskuksessa ryhdytään toimenpiteisiin seuraavasti:

1. *Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen paikallisten yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien suuntaan. Ulkoisen viestinnän terävöittäminen ELY-keskuksen roolia ja vaikuttavuutta toiminta-aluetta kehittävänä ja hyvää ympäristöä edistävänä toimijana.*

2. *Henkilöresurssiasioiden hallinnan kehittäminen henkilöstöstrategian ja sen osana tehtävän osaamiskartoituksen avulla painottaen strategisia tehtäviä ja osaamisalueita. Sisältää tehtäväalueeseen liittyvän riskienhallinnan.*
3. *ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteisiä toimia ja hallintoa kehitetään ja tehostetaan mm. poistamalla esiintyvät päällekkäisyydet ja virtaviivaistamalla toimintaa*
4. *Riskienhallintapolitiikan (sisältää tietoturvariskien hallintapolitiikan) hyväksyminen ja sen käytäntöjen huomioiminen ELY-keskuksen ja TE-toimiston toiminnassa ohjaavan tahon linjausten mukaisesti. Viraston suunnittelutyössä tapahtuvaa riskienhallintaa avataan mahdollisuuksien mukaan.*

Vuoden 2011 arviointi- ja vahvistuslausuman kehittämiskohtiin tehtiin vuonna 2012 seuraavalaisia panostuksia:

- Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hakeutua oman asiantuntijuutensa mukaiseen substanssikoulutukseen. Yhteensä kahdeksan henkilöä on erilaisissa johtamiskoulutuksissa. Menestyshankkeen koulutuksissa on yhteensä 15 henkilöä.
- ELY-keskuksen roolia on tuotu esille ylijohdajan vierailuilla kuntien ja niiden merkittävimpien ELY-asiakkaiden suuntaan sekä tiedotusvälineiden kanssa aloitetuilla tapaamisilla. Ulkoisessa viestinnässä otettiin käyttöön käytäntöjä, joiden avulla kerrotaan ELY-keskuksen toiminnan vaikuttavuudesta yksityiskohtaisemmin. ELY-keskuksessa tehtiin sidosryhmästrategia.
- Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutettiin alueen TE-toimistoissa tiedotuksen keinoin, TE-toimistojen toimintoihin kohdistuvilla riskienhallinnan erillisarvioinneilla sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan COSO-ERM-itsearviointilla. Lisäksi perustettiin ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ryhmä.

ELY-keskuksen organisaatiota ja johtamisjärjestelmää on kehitetty virtaviivaistamalla organisaatiota mm. vähentämällä toimintayksiköitä sekä purkamalla havaittuja vaarallisia toimintaketjuja. Muutoksilla on osaltaan pyritty sisäisen toimintakulttuurin yhtenäistämiseen.

1.8. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1) Väärinkäytökset

Toimintavuonna on käynnistetty kaksi oikeudenkäyntiä väärinkäytösten vuoksi.

2) Oikeudenkäynnit

Toimintavuonna oli vireillä konkurssiin liittyvä rikosoikeudenkäynti, jossa ELY-keskukselle tuomittiin maksettavaksi korvausta 312,00 euroa ja korot 13.9.2007 lukien.

3) Takaisinperintäpäätökset

Kainuun ELY-keskus	Päätökset kpl	Takaisinperittävä määrä € (brutto)	Peritty vuonna 2012 € (brutto)
EU-rah. ja kansall.vastinrahoitus: (erittely rahastoittain)			
EAKR	4	63283,00	8871,00
ESR	1	1274,00	1274,00
EKTR	1	10258,00	0
MSR	2	19 392,00	0
Kansalliset avustukset ja tuet: (erittely avustus-/tukimuodoittain)			
Maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukai nen takaisinperintä	1	28527,00	28438,00
-työllistämistuen takaisinperintä	1	2164,00	2164,00
Yhteensä	10	124898,00	40747,00

Tuen maksamisen keskeyttämiset v. 2012	
Kainuun ELY-keskus	Päätökset kpl
EU-rah. ja kansallinen vastinrahoitus	
Kansalliset avustukset ja tuet -korkotuen lakkautus	1
Yhteensä	1

Maksettavien tukien osittaiset tai täydelliset pidättämiset v. 2012	
Kainuun ELY-keskus	Päätökset kpl
EU-rah. ja kansallinen vastinrahoitus	0
Kansalliset avustukset ja tuet	0
Yhteensä	0

2. Talousarvion toteutumalaskelma
3. Tuotto- ja kululaskelma
4. Tase
5. Liitetiedot
6. Allekirjoitus